

S. Sayısı : 33

Bilûmum Askerî Mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinin 5 nci derece mâlûliyetleri arasına bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet, Bütçe ve Millî Müdafaa Encümenleri mazbataları (1/53)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Sayı : 6/179

13 . XII . 1942

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğe

Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı Kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetveline bir fıkra eklenmesi hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 . XII . 1941 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Mucip sebep

551 sayılı bilûmum Askerî Mâlûllerin Terfihi Kanununun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinde dalak ârizasına ait hiç bir kayıt mevcut değildir. Askerî vazife esnasında vazife tesiri ile dalağın cerihadar olduğu ve binnetice istihsal edildiği görülmekte ve bu âriza sebebiyle müracaatlar vaki olmaktadır.

Dalağın uzviyette mühim bir vazifesi olduğuna göre kanunda buna müteallik bir fıkranın bulunmaması gözönünde tutularak 551 sayılı Kanun emraz cetvelinin 5 nci derecede zikredilen mâlûliyetler arasına bir fıkra ilâvesine zaruret hâsıl olmuştur.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Sıhhat ve İç. Mu. Encümeni

Esas No. 1/53

Karar No. 3

24 . V . 1943

Yüksek Reisliğe

Askerî mâlûllerin terfihine dair 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinin beşinci derece mâlûliyetleri arasına bir fıkra ilâvesi hakkında Hükümetçe tanzim edilip Büyük Meclise tevdi edilen kanun lâyihası Yüksek Reislikçe Encümenimize havale edilmiş ve müzakere edilerek aynen kabul olunduktan sonra 30 . I . 1942 tarihinde mazbatasıyla birlikte Yüksek Reisliğe sunulmuştu. İntihabın yenilenmesine karar verildiği tarihe kadar havale edildiği başka encümenlerde müzakeresi yapıp bi-

tirilmemiş olan işbu lâyiha Yüksek Reislikçe yeniden Encümenimize havale buyurulmuş olduğundan Millî Müdafaa Vekâleti Sıhhat Dairesi Reisi hazır bulunduğu halde okunarak incelendi.

Lâyihanın 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinde cerha veya tardit neticesi olarak bir kimsenin dalağı çıkarılması neticesi hâsıl olan mâlûliyet halinin yer almadığı görülerek bu boşluğun doldurulması için hazırlandığı anlaşılma ile esas itibariyle kabul edildikten sonra maddelerin müzakeresine

geçilmiştir.

Birinci maddenin müzakeresinde Hükümetin teklif ettiği fıkrada ancak cerha veya tardit neticesi olarak dalağın çıkarılması halleri düşünüldüğü görülmüştür. Halbuki bazı hastalıklarda da bir tedavi vasıtası mahiyetinde olarak dalağın çıkarılması icabettiğine göre bu halin lâyihada zikredilmesinin daha muvafık olacağı düşünülmüştür. Lâyihaın geçen devrede Encümenimizce yapılan müzakeresi sırasında aynı noktai nazar dermeyan edilerek buna karşı hastalık neticesi dalağın çıkarılması halinde hâsıl olan mâlûliyet derecesinin esasen ameliyeyi icabettiren hastalıkla tesbit edileceği mülâhaza-sıyla Encümenin ekseriyetince bu hususun lâyi-haya eklenmesi kabul edilmemişti.

Bu defaki müzakerede hastalıklar neticesi dalağın çıkarılması halinin de fıkraya ilâvesi-nin daha muvafık olacağı mütalâası kabul edilmiş olduğundan teklif edilen fıkranın «cerha veya tardit veya hastalık neticesi dalağın çıkarılması» şeklinde düzeltilmesine karar verilmiştir.

Müzakereler sırasında 551 sayılı kanunun

11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinin bugün-kü ilmî ve içtimai telâkki icaplara lâyıkı gibi cevap vermediği noktalarında ehemmiyetle du-rulmuş ve Hükümetin bu icaplara uygun yeni bir cetveli biranevvel hazırlayıp Büyük Meclise arzemesi hususunda umumî bir arzu gösteril-miştir

Lâyihaın öteki maddeleri de müzakere ve kabul olunduktan sonra lâyihaın heyeti umu-miyesi de kabul edilmiş olduğundan havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislige sunuldu.

Sıhhat ve İç. Mu.

En. Reisi	M. M.	Kâtip
Antalya	Kütahya	Edirne
Dr. H. Kural	Dr. A. S. Delilbaşı	Dr. F. Memik
Burdur	İstanbul	Kastamonu
Dr. A. R. Yeşilyurt	Dr. H. Diker	Dr. F. Ecevit
Kastamonu	Kocaeli	Konya
R. Saltuğ	Dr. F. Ş. Bürge	Dr. O. Ş. Uludağ
Manisa		Maraş
Dr. S. E. Kâatçılar		Dr. K. Bayazit
Ordu	Seyhan	Sinob
Dr. Z. M. Sezer	Dr. K. Satır	Dr. B. Kökdemir

Bütçe Encümeni Mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/53
Karar No. 15

11 . I . 1944

Yüksek Reislige

Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetveline bir fıkra eklenmesi hakkında Millî Müdafaa Vekilligince hazırlanan ve Başvekâlet-in 13 ikincikânun 1942 tarih ve 6/179 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup devrenin değişmesi üzerine hükümsüz kalan ve Yüksek Reislige yeniden müzakeresi için encümen-lere havale buyurulan kanun lâyihası, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeni mazbatasıyla birlikte ve Millî Müdafaa Vekâleti Sıhhat İş-leri Dairesi Reisiyle Maliye Vekâleti Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinde dalağı çıkarılanlar için bir hü-küm bulunmadığı ve halbuki dalağın uzviyette

hücre sistemine müessir ehemmiyetli bir rol oy-nadığı cihetle cetveldeki mâlûliyetler arasında yer alması tabii bulunduğu ifade olunmaktadır. Encümenimiz, lâyihayı esas itibariyle kabule şa-yan görmüş ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeninin hazırladığı metni müzakeresinde esas tutmuştur. Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encü-meni, hastalık neticesinde dalağın çıkarılması halini dahi mütalâa ederek, hükümdede haklı bir tevsi yoluna gitmiştir.

Encümenimiz, mütéhassıs Encümenin bu görüşüne iltihak etmekle beraber, dalağın çı-karılmasına müntehi olan hastalığın askerî bir vazife esnasında alınmış olmasının mazbatada tasrihinde fayda mülâhaza etmiş ve bu esası 551 sayılı kanunun ruhuna da uygun bulmuştur.

551 sayılı kanunun neşrinden bugüne kadar

birinci madde ile ilâve edilen ârizaya uğramış bulunanların da aynı haktan istifadelerini temin maksadiyle teklif olunan muvakkat maddenin müzakeresi sırasında, bu âriza ile mâlûl olanlardan sağ kalanların mahdût olduğu anlaşıl-mış ve madde yazılışa ait bir tashihle kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile Millî Müdafaa Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Tokad
İ. Eker	T. Coşkan	H. N. Keşmir

Kâtip	Çanakkale	Edirne
İstanbul	S. T. Arsal	N. Gündüzalp
F. Öymen	Giresun	Hatay
Eskişehir	M. Akkaya	H. Selçuk
Y. Abadan	İstanbul	İstanbul
İsparta	H. Ülkmen	H. Kortel
M. Karaağaç	Kayseri	Manisa
İzmir	F. Baysal	F. Kurdoğlu
M. Birsal	Tokad	Yozgad
Mardin	R. A. Sevengül	A. Sungur
R. Erten		

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/53

Karar No. 11

20 . I . 1944

Yüksek Reisliğe

Askerî mâlûllerin terfihine dair 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetveline bir fıkra eklenmesi hakkında Millî Müdafaa Vekillîğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 . XII . 1941 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun ve mucip sebepler lâyihasıyla bu lâyihanın Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve Bütçe Encümenlerince yapılan müzakeresi sonunda tanzim kılınan mazbata ve metinler Encümenimize havale buyurulmakla Millî Müdafaa Vekâletinin salâhiyetli memurları huzurunda müzakere edildi.

Bu lâyihanın 551 sayılı Kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinde eksik olan dalak çıkarmaktan mütevellit mâlûliyet halini karşılamak maksadiyle Hükümetçe teklif edildiği anlaşılma ile Encümenimizce de bu eksikliğin tamamlanması lüzumu kabul edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci maddenin müzakeresinde: Dalağın yalnız cerha ve tardit neticesi değil aynı zamanda vazife icabı olan bazı hastalıklarda da tedavi mahiyetinde çıkarılması icabettiğine göre Hükümetin teklif ettiği (cerha veya tardit neticesi dalağın çıkarılması) fıkrasının Sıhhat ve İçtimai Muavenet Encümeninin kabul ettiği gibi (Cerha veya tardit veya hastalık neticesi çıkarılması) şeklinde tadili muvafık görülmüştür.

Encümenimiz ayrıca : Sıhhat ve İçtimai Mu-

avenet Encümenince izhar olunan arzuya uygun olarak 551 sayılı Kanunun 11 nci maddesine bağlı emraz cetvelinin bu güngü ilmî ve içtimai telâkki ve icaplara lâyıki gibi cevap veremediğinden Hükümetin bu icaplara uygun yeni bir cetveli biranevvel hazırlıyarak Büyük Meclise arzetmesini ehemmiyetle kayda şayan görmüştür.

Aynı âriza sebebiyle evvelce mâlûl kalanlara da bu kanun hükmünün teşmili yolundaki muvakkat madde aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

M. M. En. Reisi	Bu M. M.	Kâtip
Sinob	Gazianteb	Konya
C. K. İncedayı	Dr. M. Canbolat	V. Bilgin
Ağrı	Bolu	Bursa
H. Togaç	A. Alptogan	Gl. Â Atlı
Çankırı	Diyarbakır	Erzurum
Dr. A. Arkan	K. Sevüktekin	A. Akyürek
Erzurum	Gümüşane	Hatay
Z. Soydemir	Ş. Erdoğan	E. Durukan
İsparta	İstanbul	Kayseri
C. Tüzemen	Ş. Â. Ögel	N. Toker
Kocaeli	Mardin	Muğla
M. Bakû	Dr. A. Uras	S. Güney
Siird	Tekirdağ	Tokad
B. Turkey	R. Apak	S. Çelikkol

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağı emraz cetvelinin beşinci derece mâlûliyetleri arasına bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağı emraz cetvelinin 5 nci derece mâlûliyetleri arasına aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur:

(Cerha veya tardit neticesi dalağın çıkarılması).

MUVAKKAT MADDE —

Bu kanunun neşrinden evvel askerî vazife esnasında aynı ârıza sebebiyle mâlûl kalanlara dahi bu kanunun hükümleri şâmilidir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

25 . XII . 1941

Bş. V. Ad. V.

Dr. R. Saydam H. Menemencioğlu

M. M. V. Da. V.

A. R. Artunkal F. Öztrak

Ha. V. Mal. V.

Ş. Saracoğlu F. Ağrah

Mf. V. Na. V.

Yücel A. F. Cebesoy

İk. V. S. İ. M. V.

Sırrı Day Dr. H. Alataş

G. İ. V. Zr. V.

R. Karadeniz

Mü. V. Ti. V.

F. Engin M. Ökmen

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUA- VENET ENCÜMENİNİN DE- ĞİŞTİRİŞİ

Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağı emraz cetvelinin beşinci derece mâlûliyetleri arasına bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağı emraz cetvelinin beşinci derece mâlûliyetleri arasına aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur:

(Cerha veya tardit veya hastalık neticesi dalağın çıkarılması).

MUVAKKAT MADDE —

Hükümetin muvakkat maddesi aynen

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DE- ĞİŞTİRİŞİ

Bilûmum askerî mâlûllerin terfihine ait 551 sayılı kanunun 11 nci maddesine bağı emraz cetveline bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Sıhhat ve içtimali Muavenet Encümeninin 1 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE —

Bu kanunun neşrinden evvel askerî vazife esnasında aynı ârıza sebebiyle mâlûl kalanlara dahi bu kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 2. Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen